

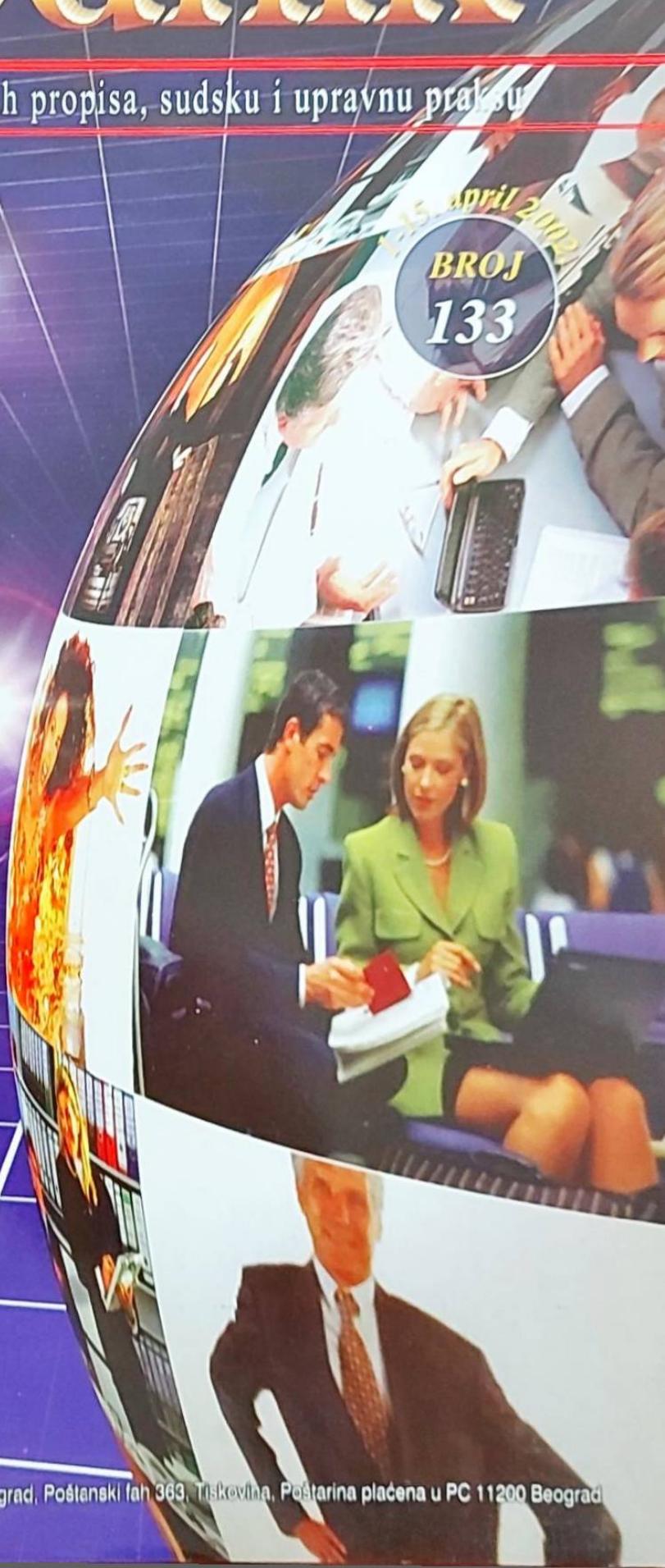
Privrednik

List za tumačenje i primenu zakona i drugih propisa, sudsku i upravnu praksu

- Uslovi za otvaranje konsignacionog skladišta, sa primerom ugovora o zastupanju, ugovora o konsignaciji i ugovora o pružanju servisnih usluga
- Socijalni program za zaposlene kojima prestaje radni odnos
- Odgovornost preduzeća za obaveze osnivača
- Unošenje podataka u obrazac M-4 za 2001. godinu

Specijalni dodaci

- Statut opštine
- Obračun akciza i poreza na promet za prvi kvartal 2002. godine
- Način utvrđivanja konačnih i akontacionih obaveza po osnovu doprinosa za obvezno socijalno osiguranje za osiguranike samostalnih delatnosti

ISSN 0364-9275

9 770 354 927001
www.privrednik.co.yu

NIP Novi Privrednik d.o.o. Takovska 42, 11000 Beograd, Poštanski luh 363, Tiskovina, Poštarska plaćena u PC 11200 Beograd

REGISTRACIJA STRANIH ULAGANJA I OSTVARIVANJE POVLASTICA

Radi pojednostavljenja postupka stranih ulaganja, Zakonom je ukinuta ranija obaveza da se strano ulaganje prijavljuje saveznom ministarstvu nadležnom za ekonomske odnose sa inostranstvom. Kada se strano ulaganje ostvaruje u formi osnivanja preduzeća ili ulaganja u postojeće preduzeće, ulaganje se registruje kod nadležnog trgovinskog suda.

Akt o registraciji preduzeća dokaz je o izvršenom stranom ulaganju, što je osnov za ostvarivanje prava na carinsko oslobođenje prilikom uvoza opreme koja predstavlja ulog stranog ulagača.

Ugovorna ulaganja se ne registruju, što za sada praktično onemogućava ostvarivanje carinskih povlastica po osnovu tog oblika stranih ulaganja. Predstojećim izmenama carinskih propisa ova pravna praznina treba da bude otklonjena.

Dr Dijana MARKOVIĆ-BAJALOVIĆ

ARGUMENTI ZA UKIDANJE PORESKIH BENEFICIJA STRANIM ULAGAČIMA

Zakon o porezu na dobit preduzeća ("Sl. glasnik RS", br. 25/2001) ukinuo je poresku olakšicu za strane ulagače predviđenu ranijim Zakonom o porezu na dobit korporacija.

Izmena ovakvog karaktera nije retka na ovim prostorima. Poslednjih godina su zemlje u tranziciji Istočne Europe odustale od široke primene poreskih beneficija za strane ulagače, jer su kreatori ekonomske politike došli do istog zaključka kao i zapadni stručnjaci sedamdesetih i osamdesetih godina i drugi ekonomisti koji su ispitivali ulaganja u istočnoj Evropi: **veći su negativni efekti poreskih beneficija od pozitivnih**. Pošto je jedan od najvažnijih uslova za strane ulagače stabilnost pravnog i privrednog okruženja i mogućnost planiranja na duži vremenski period, poreske beneficije mogu stvoriti nesigurnost.

Sledeći razlozi govore protiv uvođenja poreskih olakšica za strane ulagače:

- podsticanje ulaganja poreskim beneficijama daje krivu sliku o ekonomskim i tržišnim odnosima;
- neostvareni prihod od poreza zbog poreskih beneficija najčešće prevazilazi očekivano povećanje ulaganja,
- poreske beneficije same nisu dovoljne za podsticanje odluka o ulaganjima;

- poreske beneficije komplikuju poreski sistem i stvaraju mogućnost izbegavanja od plaćanja poreza, što poskupljuje kontrolu poreza i pruža mogućnost za korupciju. Slučajevi regionalno uslovljenih oslobađanja od poreza pokazuju da se time podstiče zaobilaženje plaćanja poreza i u drugim regijama. Poreske beneficije uslovljene visinom ulaganja takođe podstiču zaobilaženje plaćanja poreza;
- poreske beneficije osiguravaju u prvom redu dobit u uslužnom sektoru i deluju kao podsticaj kod manjih preduzeća, dok su za proizvodna ulaganja interesantne samo beneficije koje se odnose na duži period, jer uglavnom u prvim godinama ne stvaraju znatniji profit;
- u procesima privatizacije, beneficiranje stranih ulagača dovodi domaće ulagače u nepovoljnu situaciju;
- ulaganja za koja se kasnije ispostavilo da su dugoročna ostvarila bi se i bez poreskih beneficija.

Zbog navedenih razloga zemlje sa razvijenom tržišnom privredom samo u posebnim slučajevima primenjuju poreske beneficije kao sredstvo za podsticanje ulaganja, te je razumljivo da se naš zakonodavac odlučio za ovako rešenje.

Mr Zoltan VIG